SPORTUL - școală a educației

FAMILIA - LOCUL UNDE SE APRIND ȘI SE CULTIVĂ PASIUNI

Vorbim adesea — în legătură cu propaganda pentru sport, pentru practicarea exercițiului fizic, ca și în legătură cu unele aspecte disciplinar-educative — despre rolul cluburilor și asociațiilor sportive, al antrenorilor, al școlii, al profesorilor de educație fizică, precum și despre cel al diverșilor factori cu atribuții în mișcarea sportivă.

Ne propunem azi un subiect mai rar abordat: **FAMILIA,** locul său în acțiunea vastă de insuflare a dragostei pentru sport în rîndul tinerilor, în îndrumarea acestora spre înțelegerea complexului rol formativ pe care-l are sportul, în sprijinirea sportivului care pășește pe drumul performanței sau a celui care — o dată ajuns la un ridicat nivel de măiestrie — dorește să se perfecționeze, să se autodepășească.

Este evident că o mare parte din timpul unei zile, al unei săptămîni sau luni, sportivul și-o petrece **în familie, în mijlocul celor mai apropiați de el sufletește și, în mod logic, mai apți de a-l influența,** de a-i determina opțiunile pentru un drum sau altul, de a-i sugera atitudinile, acțiunile.

Fără a avea pretenția unei cuprinderi exhaustive a fațetelor multiple ale relației **FAMILIE-SPORT,** ne propunem în această pagină tratarea cîtorva aspecte care — departe de a epuiza tema — pot oferi un material de discuție și reflecție.

„NE SIMȚIM MAI APROAPE, MAI LEGAȚI SUFLETEȘTE"...

Dacă este adevărat că activitatea colectivă îi unește întotdeauna în fapte, în gînduri și în aspirații pe oameni, nu este mai puțin adevărat că preocupările comune ale membrilor familiei — nucleul de bază al societății — își pun puternic amprenta asupra relațiilor din interiorul acestui microgrup social, asupra climatului său moral. Cum influențează sportul, ca activitate socială, raporturile familiale? Contribuie el la apropierea dintre membrii familiei? Iată întrebări la care am căpătat cîteva răspunsuri edificatoare...

IOAN TOMA, inginer la M.T.Tc.: *„În familia mea — practicantă consecventă a exercițiului fizic și mișcării prin diverse forme: înot, turism, canotaj, drumeții, schi, jocuri cu mingea ș.a. — sportul nu a însemnat numai un mijloc de întărire a sănătății, de menținere a unui tonus ridicat — atît de necesar unei bune activități intelectuale — ci, deopotrivă, o evidentă apropiere sufletească, mai greu realizabilă în condițiile în care nu am fi avut o astfel de preocupare colectivă. După o „partidă" de schi, avînd ca parteneri soția (care a învățat mai de curînd) și pe cei doi băieți,* Sorin și Adrian, *discuțiile dintre noi devin mai deschise, mai intime, mai degajate, întotdeauna plăcute. Aceasta face să ne simțim bine în familie și să ne înțelegem unul pe altul și dincolo de... sport.*

Firește că sportul mă ajută, mai ales pe mine, să deslușesc multe dintre aspirațiile copiilor. Faptul că am ajuns la concluzia că după două ore de învățătură băieții simt nevoia unei ore de mișcare, de sport, că lui Sorin *(15 ani) i-ar place să practice rugbyul la nivel de performanță (și-l practică acum la R.C. Grivița Roșie) sau șahul (participă la concursuri prin corespondență și dezleagă probleme), faptul că* Adrian *(9 ani) iubește înotul (l-a practicat la Casa pionierilor), iar mai de curînd canotajul — sînt cîteva dintre indiciile pe care mi le-a oferit activitatea noastră în familie"...*

VICTORIA BANCIU, studentă la I.E.F.S., componentă a lotului olimpic de volei: *„Soțul meu este și el sportiv de performanță: handbalist la Universitatea București. Faptul că ne înțelegem bine în familia pe care am întemeiat-o de curînd (și în care a apărut cel de-al treilea membru) se datorează în mare măsură pasiunii nutrite de amîndoi pentru sport. Fiindcă nu e ușor pentru un soț să accepte și să înțeleagă o pasiune pe care el însuși nu o are, mai ales cînd satisfacerea ei presupune și perioade de absențe de acasă...*

Pe scurt, aș spune că, în cazul nostru, sportul este cu adevărat un liant pentru familie. Ne simțim mai aproape, mai legați sufletește. Dar, la rîndul său, familia este un suport pentru performanță. Cum? Atît prin sprijinul reciproc în perfecționare, cît și prin concurența — în sensul bun al cuvîntului — pe care o generează. Noi ne-am propus să ne întrecem în... afirmare, fiecare în sportul lui. Ținta fiecăruia este să ajungă cît mai sus. Dar în concurența noastră ne bucurăm deopotrivă de succesul propriu sau al celuilalt în sport, la învățătură, în profesie"...

EUGEN FUICU (ofițer M.A.N.): *„Pasiunea și vocația rugbystică a fiului meu* Sorin *a trezit în mine o mai veche chemare spre arenele sportive. Trebuie să spun că în tinerețe am practicat eu însumi handbalul și atletismul, iar soția la fel. Nu am cunoscut însă consacrarea... Poate și pentru aceasta încerc să dobîndesc acum, prin fiul meu, ceea ce n-am izbutit atunci. Și-i sînt lui Sorin mereu alături: un fidel colaborator, suporter, sfătuitor. Și critic constructiv, cînd este cazul. Desigur, sînt multe și complexe căile pe care se poate ajunge la crearea unei ambianțe agreabile în familie, la o apropiere între părinți și copii. Între toate însă sportul mi s-a arătat a avea finalitatea cea mai sigură. Împărtășirea sinceră a impresiilor și părerilor, destăinuirile reciproce, discuțiile lungi în esența rugbyului, participarea mea directă la încercările la care este supus etc. sînt tot atîtea noi și puternice fire care ne leagă sufletește. Dealtfel, cei care cunosc în intimitate fenomenul sportiv observă cu ușurință cît de numeroși sînt părinții care se află alături de copiii lor sportivi, sprijinindu-le afirmarea cu tot ce le stă în putere. Această participare a părinților are drept consecință nu numai întărirea unității familiei, a rolului ei educativ, ci și accelerarea evoluției copiilor și tinerilor în sportul de performanță".*

PERFORMANȚA DEPINDE ȘI DE NOI, SOȚIILE

— Deci, stimată tovarășă Gina Ștefănescu, sînteți soția portarului Ștefănescu de la F.C. Constanța...

— Și mamă de sportiv. Fiica noastră, Alice, face gimnastică modernă și e componentă a echipei care a cucerit titlul de campioană republicană la categoria a IV-a.

— Felicitări!

— Pentru gimnastică?

— Și pentru fotbal, că a rămas F.C.-ul în A.

— Dacă ați ști ce-am pătimit în returul ăsta...

— Și dumneavoastră?

— Mă socotesc alături de echipă, răspunzătoare față de modul cum joacă portarul Ștefănescu. Dănuț al nostru.

— Mergeți și dumneavoastră la meci?

— Cînd echipa joacă la Constanța, și eu, și fetița sîntem nelipsite din tribună. La unele meciuri privim și... în deplasare. Ne bucurăm cînd „merge" echipa și suferim cînd este învinsă. De acolo, din tribună, îl simt pe Dan cînd e și cînd nu e în apele lui. Iar el, în momentele grele își aruncă privirile spre noi și parcă devine mai sigur. Vă imaginați ce e pe capul meu cînd, în aceeași zi, sînt în competiție și soțul, și fetița.

— E greu să fii soție de fotbalist?

— E și greu, e și ușor... Depinde. Noi, soțiile, familia în general, trebuie să creăm sportivului, fotbalistului, supus săptămînal judecății publice, cadrul propice bunei pregătiri. Aș îndrăzni să spun că performanța depinde, în mare măsură, și de noi, soțiile. De zece ani de cînd „jucăm" în A, m-am specializat, ca să zic așa. Știu ce înseamnă masa sportivului, programul de muncă la catedră — Dan e profesor de educație fizică la Școala generală numărul 35 —, programul de odihnă și, mai ales, liniștea. Mă refer la liniștea sufletească, cu tot ce ține de ea. Familia are un rol hotărîtor în asigurarea stabilității psihice a sportivului.

— Sînteți una din „soțiile fără duminică", cum se scria, cîndva, într-un reportaj...

— De ce? Stadionul este și pentru mine o mare pasiune și mi-am acordat programul săptămînal la diapazonul fotbalului...

— Cîndva, într-o zi, Dan va pune ghetele în cui și atunci veți putea merge duminica...

— La fotbal! Nu ne vom putea lipsi de el.

— Cum priviți ziua (sau zilele) cînd echipa se reunește în vederea meciului și Dan nu doarme acasă?

— Dacă ar fi după noi, ar putea să se renunțe la asemenea zile. Și Dan, și noi, știm ce trebuie făcut înaintea meciului. Dar mai sînt băieți, mai tineri, fără experiență, care nu știu că o oră de somn pierdută influențează forma sportivă, și atunci...

— Dan vă ajută în treburile casei?

— Dan face piața și repară tot ce se strică prin casă. Și una și alta le face cu plăcere.

— Deci, nu e greu să fii soție de sportiv...

— Nu, dacă știi să fii cu adevărat soție de sportiv, să te simți răspunzătoare — cum spuneam — de postul pe care joacă soțul în echipă!

Tradiții de familie

DIN TATĂ-N FIU...

Dragostea pentru sport, talentul și — ca o necesitate obiectivă pentru realizare — cultivarea, stimularea lui prin puterea exemplului personal și îndrumarea părintească se pot transmite „din tată-n fiu", de la părinți la copii. Sportul nostru este bogat în exemple care ilustrează această idee. Din noianul de nume la care se poate apela, alegem cîteva — credem noi — sugestive.

Vi-l mai amintiți pe ciclistul (apoi antrenorul) **Dede Negoescu?** Cei doi campioni de ciclism **George** și **Florian Negoescu** sînt băieții lui... Internaționalul de fotbal **Gică Popescu** este tatăl a două dintre cele mai bune produse ale atletismului nostru, săritoarele în înălțime și lungime **Mihaela Popescu - Dridea** și **Alina Popescu-Gheorghiu.** Tinerii alergători pe 400 și 800 m plat **Emil** și **Dan Grecescu** sînt fiii fostului atlet **Constantin Grecescu**; tenismanul **Florin Segărceanu** este fiul și elevul în „sportul alb" al lui **Aurel Segărceanu.** Binecunoscutul căpitan al echipei naționale de hochei, **Eduard Pană,** a fost îndrumat în acest sport de tatăl său, **Eduard Pană,** component — la rîndul său — al echipei naționale din anii '40. În lotul național de caiac-canoe, numele de **Simion Ismailciuc** nu trebuie să surprindă; nu e vorba de campionul olimpic din 1956, ci de fiul său, care calcă pe urmele lui „Senea". Să mai citățm numele lui **Teodor Rădulescu,** fost internațional de rugby, azi antrenor la Sportul studențesc, unde îl antrenează — între alții — pe fiul său, Sandu. Pe lista campionilor de schi juniori, un nume cunoscut în lumea probelor alpine: **Mihai Bîră,** fiul multiplului campion **Mihai Bîră** și al altei campioane în acest sport, **Magdalena Marotineanu.** În echipele de fotbal, numele de **Vaczi, Incze, Cotormani, Iordache** amintesc pe celebrii internaționali ai altor ani.

Simple întîmplări? Simple coincidențe? Desigur nu. Mai curînd, expresii ale adevărului cu familia are rolul său cert în creșterea talentelor sportive, în îndrumarea și educarea lor...

„CVINTETUL" CORODAN, UN EXEMPLU ȘI UN ÎNDEMN

Corodanii formează ceea ce se cheamă o familie de sportivi. Nu mai puțin de 5 dintre ei sînt prezenți trup și suflet alături de cei care, în municipiul Arad, doresc să facă mișcare, să îmbrățișeze sportul. Și aceasta, de ani de zile.

Cel mai vîrstnic din familia Corodan este **Andrei,** maistru sudor. Acum se apropie de 60 de ani. În tinerețe a făcut sport de performanță. Vicecampion al țării la lupte. Mai tîrziu s-a aflat printre cei care la locul său de muncă, Întreprinderea de vagoane din Arad, a pus umărul — ca activist voluntar sau ca instructor — pentru a aduce în mișcarea sportivă de masă tot mai mulți muncitori.

Fratele său, **Petru** (52 de ani), i-a urmat cu multă însuflețire exemplul. Și la vagoane, unde lucrează ca tehnician, și în sport, în activitatea de masă pe care — împreună cu alți tovarăși de muncă — o organizează cu pricepere și pasiune. În acest efort generos îl ajută, în același timp, un frate mai mic, **Ioan** (46 de ani), strungar în fier, vagonist și el, mare sufletist, îndeosebi în inițierea campionatelor intersecții la fotbal și în general la jocuri.

Celor trei Corodani, oameni aparținînd aceleiași generații, li se alătură alți doi mai tineri: **Mircea,** fiul lui Ioan, tehnician la Baza de aprovizionare a județului Arad, un mare animator al șahului de masă și mai ales **Cornel,** fiul lui Petru, profesor de educație fizică, activist sportiv al Comitetului județean U.T.C., de numele căruia sînt legate multe reușite ale tineretului din Arad și din alte așezări.

Prin tot ceea ce au făcut și fac pentru sportul de masă **Corodanii** reprezintă un exemplu și un îndemn, o dovadă a puternicului liant pe care sportul îl poate reprezenta într-o familie.

CEI „ȘAPTE ANI DE-ACASĂ" SE VĂD... ÎN DEPLASARE

Continua dezvoltare a activității competiționale din țara noastră, diviziile naționale în tot mai multe ramuri sportive, numeroasele întreceri de juniori, diversele campionate școlare — locale sau cu caracter republican — zecile și chiar sutele de tabere de pregătire organizate, mai ales în cursul vacanțelor, toate acestea duc la **deplasarea dintr-o localitate în alta — în decursul unui an — a mii, zeci de mii de tineri sportivi.**

Evident, toate aceste deplasări se fac în cadru organizat, în grupuri conduse de antrenori, profesori, delegați ai cluburilor și asociațiilor sportive, după programe prestabilite și care își propun, adesea, ca — dincolo de participarea la întrecerea sportivă — să ofere tînărului și posibilitatea de a se instrui, de a-și îmbogăți cunoștințele, prin străbaterea unor zone geografice noi, prin vizitarea unor obiective industriale, culturale, muzeistice, a unor monumente istorice etc.

Dar nu acest aspect ne propunem a-l scoate în relief ci — pornind de la o scrisoare primită la redacție — pe cel **al comportării pe care tinerii sportivi o au în aceste deplasări față de oamenii cu care vin în contact, față de mijloacele de transport cu care călătoresc, față de bunurile din căminele sau hotelurile unde sînt cazați, față de instalațiile sportive ale bazelor pe care evoluează.** Corespondentul nostru din Deva, **Ion Jura,** ne informa despre faptul că — acum cîtva timp — tinerii componenți ai echipei de handbal a Școlii sportive Craiova, cazați la hotelul „Turist" din localitate, cu ocazia unui meci din campionatul republican de juniori, au **avut** comportări necivilizate, **lăsînd** în camere, la plecare, multă dezordine și bunuri din inventarul hotelului deteriorate sau distruse.

Pagubele, conform notei de plată anexate, s-au ridicat la 350 lei, dar nu cuantumul sumei interesează, ci fondul problemei, faptul că tinerii elevi-sportivi au dovedit **lipsă de respect față de bunurile publice, au ignorat regulile de comportare în societate.** Acest mic incident ridică nu numai problema felului cum au fost supravegheați la Deva tinerii handbaliști craioveni ci și **a educației primite de ei acasă, în familie.** Acasă la ei, acești tineri nu li s-a spus, oare, că nu e frumos să sari cu picioarele pe paturi, să spargi scrumierele, să rupi abajururile? Poate că li s-a spus, dar nu cu destul convingere, cu destulă insistență... Elevii care **s-au** comportat necivilizat la Deva n-au reprezentat acolo numai Școala sportivă din Craiova, **ci și pe părinții lor, pe frații și surorile lor, familia,** pe toți cei în mijlocul cărora și-au petrecut **„cei 7 ani de acasă"...**

Iată un caz — din fericire, izolat față de buna impresie pe care o fac, în general, loturile sportive de elevi aflate în deplasare — dar care invită la reflecție...

Aspectele pe care le-am redat pentru a ilustra relația familie-sport în procesul educativ dovedesc intercondiționarea strînsă dintre cele două medii. Pe de o parte familia reprezintă un cadru propice cultivării ideii de sport ca necesitate vitală a omului zilelor noastre, ca mijloc de fortificare a organismului, de întărire a sănătății și capacității de efort, dar și ca formă educativă cu largi implicații sociale, iar pentru înalta performanță un mediu cu profunde determinări în sfera atitudinilor, manifestărilor, vieții sportive în general. Pe de altă parte, sportul — ca preocupare sau ca activitate comună a membrilor familiei — exercită o puternică influență pe plan afectiv, contribuind la stabilirea unui climat de înțelegere, de armonie în sînul familiei. Desigur, pentru ca interferența — care își mărește permanent aria în societatea noastră — între sferele celor două medii în discuție să aibă efecte pozitive pe toate planurile, este necesară stabilirea unor legături mai strînse între familie și organizațiile sportive, atît în ceea ce privește asigurarea unor condiții concrete de manifestare a pasiunii pentru sport, cît și sub aspectul realizării obiectivelor de ordin educativ.

Pagină realizată de
Radu URZICEANU, Mircea COSTEA, Aurelian BREBEANU și Tiberiu STAMA